

KOMÁROM és VIDÉKE

POLITIKAI HETILAP.

Megjelenik: minden vasárnap a kora reg. órákban.

Előfizetési ár:

Helyben:		Vidéken:	
Egész évre . . .	6 korona	Egész évre . . .	8 K
Fél évre . . .	3 "	Fél évre . . .	4 "
Negyed évre . . .	1:50 "	Negyed évre . . .	2 "
Egyes szám ára 12 fillér.			

HIRDETÉSEKET

jutányosan számítva a kiadóhivatal vesz fel.

Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szóig 50 fillér. — Minden további szó 4 fillérrel több. — Nyilttéri közlemények jutányos díjazás mellett közöltetnek.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„Pannonia“ könyvkereskedés

Baross-utca 6. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

IV évfolyam.

1907. november hó 3.

66. szám.

Szász József beszámolója.

Külső fény és pompa nélkül, kerülve a ceremóniás fogadtatást, puritán egyszerűséggel, a hazafias gondolkodás komolyságával, de a benső érzés melegével s a függetlenségi eszmékért való rajongás lángoló hevével s a politikai tisztesség vértjével jött közénk vasárnap délelőtt Szász József, városunk országgyűlési képviselője, hogy választóival megismertesse az ország szomorú helyzetét, a kormánynak az Ausztriával való kiegyezés körül tanúsított magatartását, a gazdasági kiegészítés előnyeit és hátrányait, a kvóta felemelés indokait s az ország lakosságára háruló újabb terhek nehézségeit és számot adjon képviselői működéséről s újabb hitvallást tegyen elveinek szilárdságáról.

Kívánságára a város független polgársága tartózkodott a tüntető fogadtatástól és abban a tudatban élt, hogy hiszen a mikor közénk jön, hazajön, s többet fejez ki egy őszinte baráti kézzsoritással, mintha hazug üdvriadallal fogadná; hiszen az elvek kö-

zössége és a függetlenségi eszmékben való testvériesülés kapcsai sokkal erősebben fogyasztották össze a polgárságot. Ő vele, mintsem szükségét érezné az üres hizelgésnek és tüntetésnek. Fogadtatásánál tehát csupán bensőbb barátai teltek meg s a függetlenségi párt néhány hive, hogy igaz bensőséggel üdvözöljék.

Nagy érdeklődéssel nézett Komárom város polgársága a beszámoló elé, mert hiszen nagy nemzeti érdekekről volt itt szó s a függetlenségi eszmék megőrzéséről.

Annak az érdeklődésnek, a melylyel a polgárság Szász József beszámolója iránt viseltetett legerősebb bizonyítéka volt, hogy jóval a beszámolóra kitűzött idő előtt nagy közönség foglalta el a Kossuth-tér s mintegy 3000 ember jelent meg ott.

Délután 3 órakor jelent meg Szász József Peredi Géza pártelnök, s a függetlenségi párt lelkes tagjainak ktséretében a Kossuth-téren; a népszerű képviselőt a közönség lelkes éljenzéssel fogadta. Peredi Géza pártelnök lépett először az emelvényre s

üdvözölte a képviselőt és a nygaszamu választó polgárságot, majd röviden ismertette a helyzetet s a beszámoló szükségére mutatott rá, egyúttal felkérte Szász József képviselőt, hogy mondja el beszámolóját és nyújtson felvilágosítást a politikai hely.

A közönség a legnagyobb komolysággal és feszült figyelemmel hallgatta meg a képviselő beszédét s csak olykor olykor tört ki belőle az elkeseredés hangja, amikor az ország szomorú gazdasági állapotának jövőjét fejtegette a képviselő.

Szász József az érvek egész arzenáljával felfegyverkezve lépett az emelvényre s magából a kiegyezési törvényjavaslatból bizonyította be a kiegyezés rosszát, majd nagynevű politikusokra hivatkozva bizonyította a kvóta felemelésének igazságtalan voltát.

Beszédét egyébként egész terjedelmében itt adjuk:

Tisztelt polgártársaim!

Megjelentem itt önök előtt, hogy férfiu és politikai kötelességet teljesítsek. Teljesítem azt a kötelességet, hogy beszámoljak önöknek a parlament eddigi működéséről, a kormány eddigi sáfárkodásáról, az én szerény

„KOMÁROM és VIDÉKE“ TÁRCZÁJA.

A halvány Misó.

Írta: Petrásovich Géza.

— A „KOMÁROM és VIDÉKE“ eredeti tárczája. —

A Glatter Márton korcsmája szokatlanu hangos. A falu felé néző mind a négy ablaka ki van világítva. A sugarak bevilágítják a korcsma előtt elterülő delelőt, a muzsika meg lármá áthallatszik a tulsó oldalra. Itt van a falu apraja-nagyja, kántorostul-biróstu. Ott vannak s mulatnak, mert Pepi, a szép zsidó leány tartja a lakodalmát.

Szólt a zene, a csillagok ragyogtak, a szellő bus dalokat hozott felénk, míg meg nem érkezett a vacsoraidő. Asztalhoz ültek; esend lett s ekkor a kertek alatt a nádas moesár felől felhallatszik a furulyaszó.

Misó, szegény Misó! Ahonnét nyári estenként a rézkigyó füttyentéseit szoktuk meg, onnét a nádas tornáról most a te furulyaszó hangzik. Ömlik, árad a lágy, a bus rezgés; megtölti a levegőt bánattal, érzéssel, csodálattal, könnyel, szerelemmel. . . Csak a beteg piczi kanári, a párjavesztett fülemüle, a szerelmi vágytól égő, bubánatos

pacsirta tud úgy szólni, mint ahogyan kesereg, dalol, busul, imádkozik a te furulyád! Ilyenkor hogy virit sápadt orczádon a halál szép piros bazsarózsája s hogy liheg hörgő kebled, lüktet láztól hajszolt halavány véred!

Elállt még a korcsmában is a zsbongás s hallgatják annak a sápadt hosszú tót legénynek a szerelmi bucsu dalát. Hallgatják, hallgatják s köny csordul ki még az öreg Mártonnak is a szeméből. Mert hisz úgy szereti Misót! Ugy szereti mindenké, a Lajos is, a Pepi is s mindenki. De ha egyszer nem lehet. Beteg legény, tót legény. Nem lehet. Pepi, a zsidó leány sohasem lehetett Zaskvara Misóé, a beteg tót legényé.

Vége a vacsorának. Ujból megkezdődik a zsvaj, a muzsika, a tánc. És ujból felzokog a Misó furulyája. De nem a nádasban, nem is az ablak alatt, hanem a mi udvarházunk udvarán.

Ott ül a szomorú, halvány legény az udvar közepén, az ő régi fatöknén. Nem néz se jobbra, se balra, csak a könnye hull a furulyára. Melléje telepszek s a legény elhallgat. Lehajol hozzám, megfogja a kezemet s halkán szól:

— Urfi, én magát egyszer megbántottam.
— Nem, Misó, engem sohasem bántottál meg.

— Egyszer, jókedvemben a bortól.

Elérttem a szándékát. Óvatosan előkeríttem a pinczekulesot s hoztam Misónak bort. Ugy éreztem a lelkemben, hogy ez a beteg legény megérdemel ma egy kis italt.

Felcsillant Misónak a szeme. Megköszönte az italt, tarisznyájába gyümöszölte a hozzá dukáló szalonnát és dohányt, aztán hirtelen kezet csókolt nekem.

Fülig pirultam s elugrottam tőle. Ő pedig vontatottan, lassan felkelt; hosszan nézett a Glatter Márton korcsmája felé s aztán elfordult délnek. A Gönczöl szekere már magasán járt az égen. Nagyot sóhajtott Misó s megegyszer visszafordult:

— Isten áldja meg urfi!

Átugrott a kerítésen s eltűnt a kis patak bokrai közt.

Visszamentem a kert végébe s tovább hallgattam a zsidó mulatságot. De nem sokáig. Délről a Kriván felől furulyaszót hozott a szellő. Azt a kimondhatatlan fájdalmu tót juhásznotát, mely áthatja a veséket, fakasztja a könnyet, repeszi

működéséről s hogy ismertessen önök előtt a politikai és gazdasági helyzetet s indokoljam önök előtt azt a már ismeretes elhatározásomat, melynél fogva lelkiismeretem kényszerítő hatása alatt az országos függetlenségi és 48-as partikorból kiléptem, de tagja maradtam az országgyűlési függetlenségi pártnak, harczosa maradtam s maradok a függetlenségi elveknek, melyek alapján önök képviselővé két ízben megválasztottak.

Kérem önöket, kegyeskedjenek figyelemmel és türelemmel meghallgatni!

Az országgyűlés munkálkodása a berekesztett ülészakban önök előtt, azt hiszem, a lapokból eléggé ismeretes. A törvényhozás több fontos törvényt alkotott kisebb vagy nagyobb szerencsével, szociális szempontból legfontosabb közöttük a munkás biztosításról s a gazdasági munkaházak állami támogatásáról szóló törvények. Nem valami kitünően sikerült egyik se s különösen a munkásbiztosításról szóló meglehetősen zavaros s nagyon is igénybe veszi a munkaadó iparos anyagi erejét.

Nemzeti s kulturális szempontból fontos törvény az állami és nem állami tanítók fizetés rendezéséről szóló törvény. A magyarság szempontjából a multhoz képest ez feltétlen előrehaladást jelent, noha ennek is megvannak a maga szépséghibái.

Fontos alkotás a hazai iparfejlesztésről szóló törvény s a vasutasok fizetésrendezése is.

Az én szerény működésem a parlamentben önök előtt ismeretes. Több ízben felszóltam. Nagyobb beszédet tartottam a vallás-és közoktatásügyi tárca költségvetésének tárgyalásánál sürgetve az ingyenes állami népoktatást, azt az elvet hirdelve, hogy a szegény ember rogyos gyermekének legyen joga a tanuláshoz, mint a gazdag ember selymes és bársnyos gyermekének. Kimutattam középiskolai és egyetemi rendszerünk tarthatatlanságát orvoslást sürgetve.

Felszóltam interpelláció alakjában az elterjedt szövetkezeti uzsora ellen, s a köztisztviselők eladósodása tárgyában. Felszólásomnak meg lett a kellő sikere, mert végre valahára elkészült az új szövetkezeti törvény, a köztisztviselők adósságait pedig összeírták, hogy bajaikat orvosolják is, — alig hiszem.

Megsürgettem az általános, titkos választójogra vonatkozó törvényjavaslat előter-

jesztését. Mikor terjesztik elő: nem tudom. A belügyminiszter azt ígérte, hogy még a től folyamán.

Munkásságom túlyomó része a bizottságokra esett, a hol a fontosabb kérdések csaknem mindenkével foglalkoztam. Felszóltam az érselavári-komáromi vasút építési kérdésében, s a vasúti alkalmazottak fizetésrendezéséről s kárhóztatva a drákói szolgálati pragmatikát. Ez utóbbival azonban a közlekedési bizottságban, melynek tagja voltam, leszavaztak.

Jól tudják Önök, időt, fáradságot nem kímélve, úgy az összesnek, mint egyeseknek megtettem, a mit lehetett. Minden igényt természetesen alig hiszem, hogy ki tudtam előgíteni.

Rátérek ezután a legfontosabb kérdésre: a kiegyezés kérdésre, melytől az országnak s az ország népének jövődjéje és sorsa függ.

Másfél esztendő titkolódzás után végre megszületett. Az ország népe lázas kíváncsisággal várta az eredményt, izgatottan szemlélte a küzdelmet, s erősen bizakodva, hogy vezérei megállják a sarat, s hoznak olyan kiegyezést, mely az ország érdekeinek megfelelő.

Egy történet-e?

Erre a kérdésre feleljen maga a kiegyezési törvényjavaslat.

A szerződéses forma kétségtelen közjogi vívmány és előrehaladás a multtal szemben. Haladás az is, hogy a javaslatban magában a helyes közjogi terminologia használtatik.

A törvényjavaslat I. cikke kimondja a vámterület közösségét és kimondja, hogy a közbeeső vámvonal nem állítható fel. Azt hozza fel a kormány érvel erre, hogy a külfölddel megkötött kereskedelmi szerződések miatt nem állítható fel. Ez azonban nincsen egészen így. Illusztrálja ezt világosan az, hogy a tiroli vámvonal maig is fennáll. A vámvonal fontosságát különben nagyon jól ismeri Wekerle Sándor miniszterelnök ur, a ki 1898. július 16-án a magyar vámtarifa tárgyalása alkalmával kifejtette, hogy a magyar ipar fejlesztése közbeeső vámvonal nélkül teljes lehetetlenség.

A kormány a vámkezelési átalányt az osztrákoknak 500000 K-val felemelte abból az indokból, mert az eddigi átalány összeg kevésnek bizonyult. Ez nagy megterhelést jelent részünkre.

Hátránya a kiegyezési javaslatoknak az, a mit a VI. cikk biztosít, hogy t. i. az osztrák pénzügyi hatóságoknak a mi vámügyeinkbe beleszólási joguk van. Mi köze van az osztrák pénzügynek a mi vámügyeinkhez?

A VIII. cikk szabályozza a lobogó kérdést. Itt az a vívmány van, hogy az osztrák hajók ezután feketesárga lobogó alatt hajóznak végig Magyarországon és csak ha kikötnek, akkor tartoznak a magyar lobogót is felhuzni az árbocra.

Közös ügy lett a vasutépítés és tarifák ügye is. Nagyobb és fontosabb vasutat a IX. cikk szerint csak az osztrák kormány hozzájárulásával építhetünk, tarthatunk üzemben és igazgathatunk. Alsóbb rendű és vicinális vasutat azonban ezentul is építhetünk. Ez is vívmány.

A magyar kormány a XI. cikk szerint ezentul csak szaktudósítokat is küldhet külföldre a külügyminiszter hozzájárulásával.

A XIV. cikk biztosítja, hogy az osztrák iparosok és kereskedők, ha Magyarországra jönnek, ugyanoly elbánásban részesüljenek, mint a hazaiak.

Mind ezeknél fontosabb azonban a datmát vasut kérdése. Ez a vasut eminenter osztrák érdek, természetes tehát, hogy mi építjük Itt az osztráknak. Miért? Azért, hogy Ausztriával szorosabban összekapcsolassunk és hogy Horvátország egy részében, a magyar tengerparton és Boszniában az osztrák iparciklteknek piacot teremtsünk. Ez a vasutépítés belekerül 160—180 millió koronánkba.

Közös ügygé tétetett a tőzsde kérdés is. A börzének lehet valaki barátja, lehet ellensége. Lehetnek, sőt vannak kénővesei, melyeket meg kell rendszabályozni. De az mégis furcsa dolog, hogy Ausztria szabja meg nekünk a rendszabályozás módját.

Ezzel szemben a kormány álláspontja az annabergi csatlakozás kérdésében vereséget szenvedett. A kérdés lényege az, hogy Poroszországgal direkt összekötésünk legyen és fontos az utóbbi időben tapasztalt égető szénhiány miatt. A csatlakozást a kormány nem sikerült keresztül vinni, ezért annyit hogy 60 vonat helyett ezentul 94 jár naponta. De ez csak papír megállapodás, amit az osztrákok alig tartanak be, és egyszerűen majd arra hivatkoznak, hogy lehetetlen.

Arra is kötelezte magát a kormány hogy az osztrák tengerparton építendő világító

szívet, melynek nem tud hangot adni semmi más szerszám a világon, csak a furulya.

Leheveredtem a fűbe, néztem a csillagos égboltot s könnyes szemmel hallgattam, mint hozza felém a lány déli szellő Misó nótáját:

Lassacskán juhocskák
Az utas' mesgyéjén;
Óreg juhász vagyok,
Nehezen járok én.

Ezen a határon
A jó kakukmadár
Nékem, juhocskáim,
Nem sokáig szól ráár.

Miso eltűnt.

Akkor tudtam meg, hogy Pesten téglát hord, mikor a rendőri hírek között olvastam, hogy leesett az állványról s kórházba került. Meglátogattam. Csak csont és bőr volt már. A melle szárazon hörgött s köhögnl is alig birt már. Lázban égő szeme hosszan tapadt rám s remegve kérdezte:

— Hogy van Pepi? Van gyermeke?

Megnyugtattam, hogy Pepi egészséges mint a makk s két fia is van.

Elfordult, a fejét a párnába temette s úgy sirt csendesén.

Megnyugtattam szegényt. Pepi várja őt, nagyon szeretné látni.

Jól esett neki a vigasztalás. Megígérte, hogy mihelyt felgyógyul, visszamegy falujába s kezébe veszi újból régi furulyáját.

Ősz felé járt már az idő, mire haza kerültem a Kriván tóvébe. De azért verőfényes, szép nyári napok jártak. A marha, juhállomány még kint volt a havasi legelőkön s csak vasárnap vetődött be egyik-másik pásztor, hogy a heti elemőziát beszállítsa társainak.

Alig fujtam ki az ut fáradalmat, kiementem az erdőbe s szinte megdöbentem, mikor hallottam a szomorú, bágyadt nótát:

„Lassacskán juhocskák
Az utas mesgyéjén...”

Nem tudtam tovább menni egy lépést sem. Megbűvölt egészen a rég nem hallott juhásznóta. Egy kis csend s utána újból egy másik, régi szerelmi dal zokog fel a furulyán:

„Mondd meg édes lelkem,
Szerettél-e engem?
Ha szerettél engem,
Miért hagytál el engem?”

Nem birtam tovább. Megragadtam Dezső karját:

— Barátom, ki ez a furulyás?

Dezső szomorúan legyintett a kezével:

— Egy fiatal, beteg juhász. Beleszeretett egy zsidó leányba, aki férjhez ment az orra előtt. Elbujdokolt a szerelmes legény s most visszajött beteg, meghalni.

— Hisz ez akkor a Zaskvaza Misó?

— Ó szegény!

Lágyan, álmódózan, elhalóan szólt a furulyaszó s egyszerre, hirtelen, minden átmenet nélkül éles füttyentésbe fult. Egy fájdalmas, sóhajtásszerű fütty s azután csend, halálos csend.

Mindkettőnkben elállt a lélegzet.

A legelésző juhok felvetik fejüket s valami bánatos, gyermekes bégetéssel szaladnak egy málnabokor felé. Oda törtet a két bojtárlegény is. Oda ér az egyik, keresztet vet magára s térdre borult a bokor mellett. A másik is azt teszi. Aztán hirtelen felállanak, kezükbe veszik baltájukat s mennek az erdőségnek.

A tövises galagonya, ragadós szederbokor nem akadály ilyenkor. Lihegve törtetünk a bokor felé...

... Ott fekszik előttünk szegény Misó. Be ven hunyva a szeme, le van eresztve fáradtan a karja. A málnabokor sűrű lombja

tornyok költségeinek felét viseli. Mennyi lesz ez az újabb teher, nem tudjuk

Ezekhez a súlyos terhekhez hozzájárul a még súlyosabb is: a kvótának 2%-kal való emelése. A kvóta eddig sem volt közös ügy megszavazásánál a függetlenségi párt Kossuth vezetésével kivonult a képviselőház azt termékből. Eddig is súlyos teherként nehezedett rá a kvóta és az osztrák mindig többet követelt, mert évés közben megnő az étvágy. A kvóta nagy igazságtalanság nézve idézem Horánszky Nándort, aki pedig bár nemzeti párti politikus volt, aki 1898-ban írt tanulmányában arra a következtetésre jut, hogy annak mai százaléka is igazságtalan és kevesebbet kellene fizetnünk. Ennek dacára a kormány belement a kvóta emelésébe. Kérdeim t. polgárok miért fizetünk többet az osztrákoknak? Gazdagabbak lettünk talán? Mi erősödtünk meg a 67-es kiegyezés folytán? vagy bírságot fizessünk talán azért, mert szegényebbek lettünk? Az ország népe elszegényedett, kivándorol, mert nincs megélhetése, de azért az osztrákoknak mégis többet kell fizetnünk.

Nem közönséges dolog a Dunagőzhajózási Társaság ügye sem, amelylyel a kormány szerződést kötött és a budapesti helyi hajózás fenntartásáért kötelezte magát évi 200.000, korona szubvenzió fizetésére ennek a társaságnak, amelynek főrésztvényesei az osztrák főherczegek.

Az önálló magyar nemzeti bank kérdése szintén bennfoglaltatik a 48-as párt programjában. Ezt a kiegyezés nem valósítja meg és nem is hiszem, dacára minden formulának, hogy megvalósul. Nyilatkoztak ebben a nevezetes kérdésben Beck osztrák Wekerle magyar miniszterelnökök és Kossuth Ferencz. Egyik nyilatkozat sem egész világos, de legérthetőbb valamennyi között Beck osztrák miniszterelnöké, aki a Reichsrath előtt azt a kijelentést tette, hogy reméli a banktörvénynek 1917-ig leendő fenntartását. A kiegyezési javaslatokban az foglaltatik a bankkérdésről, hogyha önálló bank létesül, akkor a közös költségekhez való hozzájárulási arányban kell megfizetni. Itt van a kutya eltemetve. Honnan vesz a kormány ennyi aranyat? Ez a klauzula az jelenti hogy a magyar bank ügye 1917-ig vagy azontúl is el van temetve. De ezt jelenti az értékpapírokra nézve létrejött megegyezés utolsó kikézdése is, amely szerint a magyar papíroknak biztosított kedvezmény is csak addig érvényes, míg a bankközösség fennáll.

Árnyékba borítja arcát. Csendesen alszik, csak a szája szélén játszadozik keserű mosoly. Hosszan kinyújtózza a puha pázsiton s mellette egyetlen vigasztalója, furulyája. Még a halál sem választotta el őket.

Jöttek a juhászgyerekek. Fialat ágákat, lombos galyakat hoztak magukkal. Szépen megcsinálták az ágyat s ráfektették a szegény halottat. Tüszőjébe dugták furulyáját, lerakták szépen zöld gallyal, aztán letérdeltek két oldalt a lába mellé s elimádkoztak a Miatyánkat.

A juhok meg ott bégettek körülöttük.

Ilyen volt a halvány Miso temetése . . .

Nézzük most ezek után, kézbe véve, mibe kerül az országnak ez a kiegyezés?

A kvóta felemelése a mai budget szerint kitesz évenként 4,763.272 korona többletet. Természetes, hogy ez a számítás nem szolgálhat alapul a jövőre, különösen nem a költségvetésnél, ahol a hadügyi tételek évről-évre emelkednek. Ha az eddigi emelkedést vesszük alapul, úgy tíz év alatt a felemelt kvóta összege körülbelül hatvan millió koronát tesz ki.

A szállítási adó elörlése évi 744.694 korona veszteséget jelent. Ez tíz év alatt 7,406.000 korona.

A dalmát vasut építése belekerül 160—180 millió koronába. Ez kitesz összesen tíz év alatt vagy 267 millió koronát.

Ezzel szemben nyerünk a kiegyezés folytán a blok megváltási kevesebbetből 2.135.736 koronát, ami tíz év alatt kitesz 10.678,680 koronát.

Más megtakarítás nincs. Mert a fogyasztási adók tekintetében kivított szabadságunkkal tulajdonképpen önmagunkat adóztatjuk meg. Vagyis ez a kiegyezés tíz év alatt több mint 200 milliójába kerül.

Ezenkívül emelkedni fognak a közös hadügyi kiadások s magának az országnak a budgetje is már a jövő évben 104 millióval több, mint az idej, pedig ez is több volt negyvennyolc millióval, mint a tavalyi.

Horribilis összegekért kellett megcsinálni az adóreformot. Az új adóreform lényege abból áll, hogy a régi egyenes adók közül törli az I. és II. osztályu kereseti adót. Helyes a 600 koronás létminimum. Helyes a kataszter kiigazítása is.

A földadó új lába 20, a házbéradóé 9—10, a tőkekamat adóé 5, a kereseti adóé 5, a vállalti adóé 10 százalék lett s ezekben jelentkezik is bizonyos progresszivitás is.

De milyen az a progresszivitás? Olyan, hogy a nagybirtokra, nagytökre nem terjed ki. A kisember kistökeje után megfizeti a progresszív adót, de fölfelé érezhetően kezd csökkenni és végül egészen megszűnik a progresszivitás. 200.000 korona jövedelemen túl csak egyszernyivel nagyobb mint 50.000 vagy 10.000 koronáé. Ez a javaslat valóságos pártfogója a nagybirtoknak és nagytökének. Vannak helyes intézkedései az egyes adónemek leszállítása körül, helyes ez az intézkedés is, hogy a külföldön tartózkodók adóját kétszeresre emeli, de azt az intézkedést nem találjuk meg benne, hogy a főherczegeket is megadóztassák.

Az adóleszállítás csak látszólagos, mert behozza az általános jövedelmi adót, ami tulajdonképpen nagymérvű adóemelés jelent és anelyek emeléssel sújtják a kisbirtokot, önkretrési az értelmiséget, a kereskedő és iparos osztályra elviselhetetlen teher rő. Ehhez járul a fogyasztási adók emelése és a monopóliumok várható behozatala, a gyufa, szesz és petroleum egyedárúság, ami ezen fogyasztási cikkek árát megrágitja. Rettenetes helyzetben van az ország amugy is, ma is alig bírják el a közterheket, honnan fizessünk tehát még többet?

Mindezt betetőzi az adóbevallási kényszer; az elv helyes, hanem a kivitele, nagy és méltó aggodalommal tölthet el mindenkit. Az, hogy a fináncz állapítsa meg jövedelemet szomszédomnak, vagy konkurrensnek tanuzási kötelezettségével, hogy ismeri az az én jövedelemem? Ez igen sok igazságtalanságra fog vezetni, ez Ázsiába való eljárás.

Az adóleszállításból eredő veszteséget új jövedelmi pótdóval pótolja a kormány.

Ennek hatása kiszámíthatatlan. Az adók nagyban fognak emelkedni.

Ez objektív ismertetése a kiegyezési javaslatoknak t. választópolgárok melyekre nézve még annyit jegyzek meg, hogy én függetlenségi álláspontomból kifolyólag ezek megszavazását lelkiismeretemmel megegyeztethetőnek nem tartom.

Áttérek az alkotmánybiztosítókra, melyeket nem akarok kicsinyelni, de azokat alkotmánybiztosítókknak nem tekinthetem. Nem találunk ezek közt intézkedést az iránt, hogy az ex-lexben befizetett adókat el kell-e fogadni a törvényhatóságoknak, az országgyűlésnek királyi kéziratral való elnapolása kérdésében sincsen semmi intézkedés, nem találjuk bennük a vármegyei pénztárak visszaállítását. Hasztalan keressük benn azt, hogy a főispán csak akkor gyakorolhatja hivatali hatáskört, ha az előirt esküt a törvényhatóság színe előtt letette és végül a királyi biztosi intézmény megszűntetése sincsen az alkotmánybiztosító irásban. Ezekből láthatjuk t. polgárok, hogy kényyszerhelyzet előtt áll az országgyűlés, mely szinte felesleges, mert se a kiegyezésen, se az alkotmány biztosítókokon változtatni nem lehet.

Az országra nézve az önálló bank a függetlenség egyik életfeltétele, benn van a függetlenségi párt programjában. Most egy bizottságra van bízva annak eldöntése, kell-e az önálló bank vagy nem. Ha ez a bizottság azt találja kimondani, hogy a bankközösség szükséges, a bankot ismét ellenzik. A bizottsághoz való utalást a kérdés elől való kitérésnek tekintem. Nem sok reményem van ehhez a bizottságoz, hiszen van a függetlenségi pártunk egy kivándorlási bizottsága, mely arra volna hivatva, hogy a kivándorlást tanulmányozza, de ülést nem tartott és ezektől ugyan kivándorolhatott volna az egész ország.

Ezekben vázoltam t. polgártársaim a jelent s néhány esetvonással megrajzoltam a jövő képét.

Teljesedett-e hát a nemzet reménye, jobbra fordult-e sorsa a népnek?

Sajnos nem. Még minden a régiben s ezer meg ezer jelét látjuk annak a törekvésnek, hogy a bukott 67-es renlszert fel kell frissíteni s kompromittálni a 48-at ott, a hol lehet.

Önálló vámterületünk nincs, az arra való komoly törekvést se látjuk. Nemzeti bankunk nincs, de a kvótát és adóinkat felemelik. A kormány azt hirdeti, hogy önálló Magyarországot akar s ugyanakkor egész rakás új közös ügyet teremt, el akar válni s újabb még több s még erősebb kötelekekkel fűz Ausztriához

Önök engem a függetlenségi és 48-as párt régi és dicső programja alapján választottak meg, melynek jelszava a népjogok kiterjesztése, népjólét emelése, szabad önálló független Magyarország!

Én állok a program mellett. De mert az országos pártkörben ma nem azt nézik, ki áll meg a program mellett, hanem azt, hogy ki szavazza meg a kvótát, adóemelését stb., az Ausztriával való közösség megerősítését célzó javaslatokat s miután pártkérdéssé tétetett, hogy ott a függetlenségi elvek és eszmék mellett sikra szállani nem szabad, én ez erkölcsi kényszer hatása alatt levontam a konzekvenciát s a pártkörből kiléptem, mert jogot és lehetőséget akartam magamnak biztosítani arra, hogy a képviselőházban

Mit igyunk?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványviz erre a legbiztosabb óvószert.

Minden külföldit följámul hazánk természetes szénsavas-vizek királya:

a mohai **ÁGNES**-Foppás.

Milenniumi nagy öremmel o o o kitüntetve. o o o Kitűnő asztali, bor- és gyógyvíz, a gyomorégést

rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjesztő, használata alódi áldás gyomorbetegségeknek. Kedvelt borvíz! — Olcsóbb a szódaviznél! — Midenütt kapható!

Főraktár: A komáromi vendéglősök, korecsmárosok és kávéosok szikvizelőállító gyár szövetkezeténél

és azonkívül is, a függetlenségi program és meggyőződés szellemében beszélhessek és cselekedhessek. En harcolni fogok a nemzet önállóságáért, a nép jogaiért szerény erőmmel utolsó lehelitemig bárki ellen is.

Sikerrel-e?

Nem tudom de nem reménytelenül, megyek a küzdelembe. Nem reménytelenül, mert azt hiszem a magyar nép elég érett arra, hogy védekezzen s az ilyen támadásokat visszautasítsa.

Ma már az indiánokkal se lehet elhiteni, hogy a gyatra cserép becsesebb az aranyból. Hogy lehetne elhiteni azzal a józan magyar néppel mely aranyat, ezüstöt sokat adott be cserébe mindig s most is csak cserépet kapott.

Az ország népe hamar kijózanodik mert a magyar nép természeténél fogva bölcs és éleslátó tehát nem fogja bevenni azokat a tanokat, amelyekkel ezt az eljárást igazolni kívánják.

A vezérnek nyílt levele jelent meg, amelyben azokat akik a pártot elhagyják ahhoz a gyáva katonához hasonlítják, ki, őrhelyét elhagyja. Igaz az t. választópolgárok, a katonának nem szabad elhagyni vezérét, de olyan vezért, aki retirál kvótaemeléssig meg sem áll, igen. En ismerem kötelességemet; ott állok ma is azon az őrhelyen, ahova állítottak. Eszembe jut erről t. polgárság a nagy orosz festőnek Veressaginnak híres történelmi vázlata a Sipka szorosból. Ezen a képen ott állt az előrs a helyén, a hófúvás már szinte egészen ellepi, de azért fegyverét hűen szorítja magához, ha a hó eltemeti is. Ott állok én is őrhelyemen, ott állok hiven, de a vezérek, akik odaállítottak azok már más utakon járnak.

Itt állok Önök előtt tisztelt polgártársaim felemelt fővel, nyugodt lelkiismerettel. Megtettem kötelességemet legjobb tudomásom szerint. Itt állok Önök előtt, másként nem tehettem, s nem is tennék, Isten engem úgy segítjen!

A képviselő beszámoló beszédét a közönség lelkes éljenzése követte, a mikor Szabó Kálmán dr. foglalkozott Szász Józsefnek az országos függetlenségi pártkörből való kilépésével s azt helyesnek, férfiasnak és a függetlenségi elvekkel megegyezőnek jelentette ki; fejtegette továbbá, hogy a bomladozó pártereket semmiféle formulával fentartani nem lehet. Történeti visszaillesztést vetett azokra a formulákra, a melyekkel a nemzet jogait rendre eljászották. 1686-ban a magyar nemzet fegyveres ellenállási jogát alkudta el a megvásárolt országgyűlés, 1723-ban a pragmática sanctio című formulában a nemzet szabad királyválasztási jogáról mondott le az ordókkal, kitüntetésekkel korumpált országgyűlés, 1867-ben elalkudták a régi nemzeti önállóság utolsó romjait is és most itt ilyen formulát találnak ki. A kormánynak látja a sorsát, ha megszavazták a sok milliót Ausztriának, kegyelmesen elküldik őket.

Ezután a következő határozati javaslatot terjesztette elő s ajánlotta elfogadásra:

„Komárom szab. kir. város választópolgársága országgyűlési képviselőjének, Szász József urnak a kormány kiegyezési és kvóta-emelési javaslataival szemben elfoglalt álláspontját és eljárását, mint adott programjával és függetlenségi elveinkkel egyedül megegyezőt helyesli és elszilárdosítja.“

ért, elalkudást és elgyöngülést nem ismerő magatartásáért bizalmáról, nagyrabecsüléséről és ragaszkodásáról biztosítja.“

Peredi Géza elnök feltette a kérdést és a határozati javaslatot egyhangulag elfogadottnak jelenté ki.

Majd lelkes szavakkal kitért a buzditja a polgárságot és óva inté azt, ne higgyen minden szép kabátnak, mert látott már legszebb kabátokat is frakká átvedleni. A független polgárság élő lelkiismerete legyen az a nagy eszme, a mely mellett képviselője becsületesen és hűségesen tart ki.

A közönség a függetlenségi eszmékben megerősödve a helyzethez illő komolysággal 4 óra után oszlott szét. Este az „Aranyhordó“ szálloda éttermében a képviselő tiszteletére mintegy 70—80 választópolgár jött össze s ünnepelte a képviselőt. A vacsora alatt több felköszöntő hangzott el.

Vármegyei közgyűlés.

Komárom, 1907. okt. 29.

Nehéz, komoly időknél néz elé Magyar-ország népe; a rossz kiegyezés, a kvóta felemelése erősen megrendítette az ország jobb jövője iránt táplált bizalmát s a kormány nemzeti politikájába vetett hit is meg-ingott az embereken. Bizalom nélkül pedig sivár és tires az élet, e nélkül még a szabad-elvek nevezett korszakban sem lehetett kormányozni. Ugy segítettek hát magukon hogy előrántották a vármegyéket, az összes törvényhatóságokat, kamarákat; a főispánok talpra állottak és halomszámra szállították a bizalmat azután rendben volt minden. Így megy a dolog most is. A régi gyakorlatot felújítják a törvényhatóságok közgyűlésein.

Komárom vármegyének jutott ki a szerencse, hogy a kormánynak első bizalom szállítója legyen. Baranyay Géza vállalkozott a háládatlan szerepre, hogy a rossz gazdasági kiegyezés és kvóta felemelés daczára a kormány számára a bizalmi nyilatkozatot a vármegye közönségéből kipróbálja. Szánthó Lajos és Mihályi Béla küzdöttek ellene, még az sem használta, hogy Thaly Ferencz sem tartotta szükségesnek a bizalom nyilvánítást s nem tartja jónak a kiegyezést azért megszavazta a bizalmat a közgyűlés, mert hát Kálmán Rudolf főispán is szükségesnek tartotta ezt. A közgyűlésen ugyan nem volt valami élénk a hangulat s meglátszott, hogy nem jó kedvből szavazza meg a bizalmat, de hát az indítványt 50 szóval 31 ellen mégis elfogadta olyan formában, hogy nem az eddigi működéséért és a kiegyezésért nyilvánítja bizalmát, hanem bizalommal van iránta, hogy a 10 év alatt rendbe hozza az ország dolgát. Ez az ugynevezett fából való vaskarika. Egy újabb formula. Hiába, ez vidéken is hódít.

Hódolatának és lojalitásának is kifejezést adott a vármegye, benső örömét fejezte ki a király egészségének helyreállta felett.

A terjedelmes tárgysorozattal nem sokat bajlódott a közgyűlés s csak itt ott keletkezett némi vita, egyébként pedig gyorsan siklott át a tárgyakon.

A közgyűlésről szóló tudósításunk különben a következő:

Kálmán Rudolf főispán rövid szavakkal nyitotta meg a közgyűlést, melyen a bizottsági tagok nem nagy számmal jelentek meg s higgadságra és pártatlanságra kérte. A tárgysorozat előtt áttér arra, hogy hetek óta aggodva várta az ország a híreket a király betegségéről, de megszünt az a veszedelem

mely nehéz viszonyaink között fenyegetett. Indítványozza, hogy a király egészségének helyre állta felett benső örömét fejezze ki a közgyűlés s kérje fel a miniszterelnököt ennek tolmácsolására. A közgyűlés a főispán beszédét állva hallgatta meg s az indítványt egyhangulag elfogadta.

Részvétellel emlékezett meg ezután Mihályi Pál és bizottsági tagok elhunytáról.

Ezután áttért a közgyűlés a tárgysorozatra s az alispán időszaki jelentését tudomásul vette. Az 1898 évi házi pénztári s egyéb közgyűlés, a jegyzői nyugdíjalapra 1.56% szavazott meg, a hiány fedezését pedig a ministeriumtól kéri.

A csicsói-nagymegyeri ut érdekeltségbe csoportosítandó községek megállapításánál némi vita keletkezett a czélből, hogy továbbra is a törvényhatósági utak sorában hagyassék meg az ut s Nemes György, Tuba Gáspár és Pogrányi József szóltak a kérdéshez, a közgy, azonban az állandó választmány javaslatát fogadta el.

A főszolgabírói hivatalos helyiségek felállításának kérdésében bizottság küldetett ki.

A tatabányai szolgabírói hivatalhoz egy szolgabírói és 4 irnoki állás szervezését elhatározta a közgyűlés. A főszolgabírói hivataloknál szükségessé tette a folyton szaporodó munka az állások szervezését.

A vármegyei könyvtárnál egy könyvtári tiszt és egy iroda szolgálta szervezését szintén elhatározta a bizottság.

A vármegyei községek és azokhoz tartozó helyek elnevezését megállapította.

A Nagyigmándi 1848/9-iki vértanúk: Mannsbach Antal és Szikszay János emlék szobrára 100 koronát szavazott meg. Bercesényi Miklós szobrára 50 koronát két vármegyei hajdu, Nagy Márton és Márkus Mihály fizetési tégét is rendezte a közgyűlés miután ezek a vármegyei, fizetés rendezésekor kimaradtak.

Bihar és Háromszék vármegyéknek az alkoholizmus korlátozása érdekében a vasárnapi munkaszünetnek a korcsmákra való kiterjesztése iránt hozott határozatai beható beható vitát keltettek s a vármegyei a korcsmáknak az isteni tiszteletnek idején való bezárása mellett erősen állást foglalt. A korcsmáknak délelőtt 9-től 12 óráig és délután 2 óráig 5-ig leendő zárvaratását óhajta.

Az osztálysorsjáték eltörlése s a 16-verseny fogadások eltöltése tárgyában Nagyvárad feliratát pártolja Komáromvármegye.

Ezután tovább folytatta a közgyűlés a tárgysorozatot.

A honvédelmi miniszternek a tényleges szolgálatból elbocsátott vagyontalan és keresetnélküli katonák segélyezése tárgyában kelt leiratát; az igazoló választmányának a legtöbb adót fizetők névsorára vonatkozó jelentését tudomásul vette a közgyűlés.

A vármegye választott bizottsági tagjai közül 1907 év végén kilépő bizottsági tagok helyeinek betöltésére f. é. november 18 és 19-ik napjait tüzte ki.

A számonkérőszék jegyzőkönyvét, melyben a főispán a tisztviselők működése felett meglegedését fejezte ki, tudomásul vette a bizottság. Temesmegyének Joánovich Sándor alispánt ért támadásokkal szemben bizalom nyilvánítása tárgyában átiratát szintén tudomásul vette.

Baranyay Géza állott fel ezután s az alispánnak a rossz közgazdasági viszonyokra tett jelentésére megjegyzi, hogy az összkormányt bizalom illeti meg. Nem dicséri a vámszerződést s nem akar izléstelenséget elkövetni s nem szándékozik a kiegyezési javakkal foglalkozni, sajnos, hogy a kormány fegyvernélkül viv azt hiszi a szerződésnek vannak közjogi és valami gazdasági előnyei. Vivmánnak tekinti hogy a szerződés magyaráz is alá van írva. A kvóta felemelést is előnyösnek látja. Elismeri ugyan, hogy a kiegyezés rossz, de jobb, mintha még rosszabb volna. Reményli azonban, hogy a függetlenségi párt fel fogja használni a 10 évet

és fegyvereket gyűjt s bizik a magyar emberben és a kormányban, hogy a romokat eltakarítja és 1917-ben fel fogja állítani az önálló vármegyét. Indítványozza, hogy a vármegye üdvözölje a kormányt és bizalmát fejezze ki.

Száthó Lajos és Mihalóczy Béla nem járultak az indítványhoz s azt indítványozták térjén felette napirendre a közgyűlés. Thaly Ferencz hosszasan fejtegette mire vállalkozott a kormány, a mibe benne volt, hogy a kiegyezést létesítse, de a függetlenségre nem vállalkozott és a koalícióban ezt a függetlenségi pártnak sem lehetett kivinni. A kormány vállalt kötelezettségét teljesítette, a mikor a kiegyezést vámszerződéses alapon megcsinálta és ezzel a nemzet kezét szabadon hagyta. Nagy vívmány, hogy fel lehet mondani a szerződéseket s akkor lehet önálló az ország a mikor akar. Pénzügyileg ő sem tartja jónak a kiegyezést, de kényszerítve volt a kormány mert minden eszköz híján volt. Az indítvány felett tehát a napi rendre térést javasolja és nem tartja szükségesnek a bizalmi nyilatkozatot, noha máskor is tett ilyet a vármegye.

Kálmán Rudolf főispán szintén hozzá szölt a kérdéshez s hivatkozott arra, hogy a vármegyék fel vannak jogosítva, hogy közjogi dolgokban nyilatkozzanak a mai helyzet azt hiszi olyan, hogy erre elérkezett az idő a mikor a kormánynak mindenki ellensége, a nemzetiségek és a haladók támogatói támadják. Mérlegelve a nehézségeket és előnyöket a mi a 10 évből járulhat az országra, azt hiszi nem az illető férfiakon múlt, hogy ha a kiegyezés nem sikerült. A bizalom nyilvánítással nem a kiegyezés feletti örömet fejezi a közgyűlés, hanem a felett, hogy kifejtett tevékenységgel munkálkodtak.

Boranyay Géza ismételve küzdött indítványának elfogadtatása érdekében mire a főispán a szavazást elrendelte, a melynek eredménye szerint a közgyűlés 50 szóval 31 ellen tehát 19 szótöbbséggel bizalmat szavazott a kormánynak. Nem a kiegyezésért, mert hisz azt Wekerle sem vitatja, hogy jó hanem hogy a jövő 10 évi munkára buzdítson vele. No hát e felett már csakugyan nem vitatkozhatunk.

Vendég Lajos közigazgatási tanfolyam hallgató segélyezését elhatározta a közgyűlés. Nádasdy Géza gyógyszerészt kérelmével, melyben Tatabányán gyógyszerész felállítását kérte — elutasította a vármegye mert a házi gyógyszerész a bányamunkásokra előnyös s 4 gyógyszerész megélhetése is biztosítva van ott.

A tárgysorozat többi pontjai általában az állandó választmány javaslatai szerint intéztettek el s közgyűlés délután 1 3/4 órára mindvalamennyit letárgyalta és ezzel véget ért

H i r e k.

Olvasóinkhoz. Lapunk jelen címével e héten utoljára jelenik meg, miután úgy szerkesztőségünk, mint kiadóhivatalunk a jövő héten az újból meginduló „Komáromi Hírlap” kötetébe lép át, ennél fogva a jövő héttől kezdve olvasóink az egyesített lapot fogják megkapni.

Szász József üdvözlése. Szász József városunk országgyűlési képviselőjét igen szép megtiszteltetés érte; szülőföldjének, Orosházának függetlenségi és 48-as pártja üdvözölte az országos függetlenségi és 48-as pártkörből való kilépése alkalmából. Orosházán a függetlenségi és 48-as párt múlt vasárnap megtartott nagygyűlésén egyhangulag elfogadott határozatában kimondotta, hogy üdvözli azokat a függetlenségi képviselőket, a kik az országos függetlenségi 48-as pártkör kötelekéből kiléptek és a független-

ségi elvekért és törekvésekért nyíltan öszintén továbbra is harcolni készek; különösen üdvözli Szász József képviselőt, akit Orosháza szült s a kinek férfias, igazi függetlenségi szellemi magatartása őszinte öröme szolgálat. Brósz János indítványára Szász József képviselőnek a következő táviratot küldötte a nagygyűlés: „Szász József országgyűlési képviselő urnak. Budapest. Függetlenségi pártunk mai közgyűléséből üdvözöljük az országos pártkörből való kilépése által tanúsított nyílt, hazafias magatartásáért. Dr. Bikádi elnök!”

Bizottságitag jelölés a főispánnál.

Kálmán Rudolf a függetlenségi 48-as mikor a nép kitörő lelkesedése, üdvriadala és örömmujongása között virágokkal hintett útján Komáromba bevonult főispáni székfoglaló beszédében ünnepélyesen a következő kijelentéseket és ígéretet tette: „Azon feladatok sikeres megoldhatása végett, melyek a törvényhatóságok, mint alkotmányunk biztosítékai vállaira nehezdednek, különös gondot fordítok a hazafias szellem ápolására és felkérem már ezuttal is a törvényhatósági bizottság tagjait és a választó polgárokat, nyújtsanak nekem segédkeztet arra, hogy a törvényhatósági bizottságban megüresedő helyekre lehetőleg független, hazafias gondolkodású egyének kerüljenek be.” — Biztatók voltak ezután e szavai: „Munkatársul hívom tehát a város összes, a közügy iránt érdeklődő polgárait. De megvallom őszintén, hogy azon egyesek iránt, — ha vannak ilyenek — kik az alkotmány-

ellenes rendszer támogatásában felkiáltással elmentek odáig, hogy saját boldogulásukat e rendszertől várca, annak állandósításához kötötték saját érdekeiket, — magától értetődő teljes bizalmatlansággal viseltetem.” Elérkezett az idő, hogy e szavakat tettek váltsák fel. A városi bizottsági tag választások egyaránt foglalkoztatják most a város független polgárságát és a régi rendszer embereit a főispánnal együtt. A függetlenségi pártban meg is indult a mozgalom, hogy a törvényhatósági bizottságba független egyének kerüljenek be. Erről bizonyára tudott a főispán is. De hát azért Kálmán Rudolf főispán ur nagyobb részt a bukott rendszert támogató bizottsági tagokat — és egykét ellenzéki bizottsági tagot is bizalmas értekezletre hívta össze. A szerdán este megtartott értekezleten, melyen a főispán elnökölt — részt vettek azok is, a kik Kubinyit, a törvénytelen rendszer e hirhedt alakját a szuronyerdő között tüntetőleg kísérték s testükkal fedezték a nép haragja elől és a kik csöcseléknek nevezték a nemzeti ellenállás harcosainak táborát, a melynek a főispán ur is egyik vezére volt. Munkatársakul hívta meg tehát az alkotmányellenes rendszer támogatóit s az értekezlet ezek közreműködése mellett a bizottsági tagságra értesülésünk szerint a következőket jelölte: az alsó kerületbe: Schnitzer Ármán, Antal Gábor, Tuba János, Kiss Gyula dr., Szepesi Zsigmond dr., Haas Bertalan, Fektor György és Kecskés Lajost; a felső kerületbe: Lengyel Lajos,

Peredi Géza, Hirány György, Mórocz Dániel, Czike Dénes és Trugly Jánost. Hogy ellenzéki férfiakat is jelöltek, ez persze csak mézes madzag, hogy a régi rendszer hívei bejuthassanak. A város független polgársága azonban tudni fogja, hogy a törvényhatósági bizottságba oly férfiakat juttasson be, a kik önérdék nélkül a közönség érdekeit fogják képviselni s véget fog vetni annak a rendszernek, a melyik csak a közterhek szaporításában fejtette ki tevékenységét. A hivatalos jelöléshez pedig azt hisszük, nem kell kommentárt fűznünk, legfeljebb annyit, hogy az ilyen függetlenségi főispánnak, — a ki oly emberek jelölése mellett tör láindsát, kik Kubinyinak Komáromba való bevonulása alkalmával a testőrségét adták — a kormány mielőbb küsse az utilapot a talpa alá.

Nemes Dezső

Pénteken szomorú s gyászos hír járta be a várost. Meghalt Nemes Dezső, a mosolygó arcú megnyerő hegedűművész. Nemes Dezső a helybeli tanítói kar egyik nesztorának Nemes Somának volt a fia, 1865. január 1-én született Komáromban. A hegedűhöz való nagy szeretét már gyermekkorában kimutatta, ami arra indította szüleit, hogy kiképeztessék a fiút a hegedűművészetre. Így került Nemes előbb a budapesti zeneakadémiára majd a párisi konzervatóriumba. Tanulmányai befejeztével gyors egymásutánban aratta a sikereket. Németországban, Párisban, Londonban. 1902-ben amerikai hangverseny körútra indult. Sikerei révén Montreuba Kanada fővárosában, tanári széket nyert az ottani zeneakadémiában, mely állását tegnapelőtt november 1-én kellett volna elfoglalnia, ha a könyörtelen halál el nem szőlítja az élők világából. Halálhírét. Snitzer főrabbihoz Izidor fivére küldötte meg, s a szülők is csak a főrabbi révén értesültek a gyászos esetről.

Halottak napja. Mint minden évben, úgy az idén is megérkezett a mélabus őszi nap, a halottak megemlékezésének napja. Az idén e napnak nagyobb jelentősége van, mint máskor. E nap az idén sok mindent juttat eszébe annak, akit még meg nem vett Bécs mostani politikája a mézes madzag és a lekenyerezés. Az idén nemcsak kedveseink s hozzátartozóink, hanem sokkal nagyobb s drágább halottak sirjait világhittak ki. Meghalt az idén Magyarország politikai s gazdasági önállóságán kívül, alkotmánybiztosítékunk, sirathatjuk a régi 48-as független Kossuth-pártunkat, meg a független érzelmi Kossuth Ferenczünket. Meg is látszott a temetők közönségén, hogy nagy halottokról emlékszik meg. Oly pompát és fényt fejtett ki az idén a helybeli temetőben, hogy ha csak a koszorúból egy-egy virágszálnak az árát, a sok vigan égő lángok közül egy gyertyácska értékét, a tüdőbetegek számára épített József Szanatórium céljaira állított volna hát számtalan pislogó életet volna meg az enyészet karjaiból.

Katonai kinevezések. A november 1-ével történt katonai kinevezések során a király kinevezte ezredessé Lilienhof Adolstein Gádvin vezérkari alezredest a 12. számú gyalogezredben; alezredessé Komma Györgyöt a 75. sz. gyalogezredben; őrnagygyá Mihailovic Istvánt a 38. gy.-ezredtől a 83. gy.-ezredhez; II. oszt. századosokká: Cserny Károlyt a 13. ut. zászlóaljnál, báró Basselli Hermant a 83. gy.-ezredtől a bosz.-herczeg. 1. gy.-ezredhez, Jelinek Szaniszlót a 6. vartüzérezredben; főhadnagyokká: Brau Ferencz a 13. ut. z.-aljnál, Mencz Nándort és Radányi Károlyt a 83. gy.-ezredben; hadnagygyá Bellic Ödönt a 6. vart.-ezr.-tól az 5. vartüzérezredhez és végül II. oszt. ezredorvossá Tuhy Józsefet a 12. gyalogezredben.

— **Beszámoló a vármegyében.** A múlt vasárnap a képviselő beszámoló napja volt. A nemes-ócsai választó kerületben Nemes-Ocsán *Kuska István* tartotta meg beszámolóját, sok mindenről beszélt a gazdasági ki-egyezsérről, a kvóta felemeléséről és az újabb megadóztatásról alig szólt azonban mindent megszavaz. — *Zichy Miklós* gróf az udvardi járás képviselője Udvardon mondotta el beszámoló beszédét nagyobb részt a 67-ek előtt a kik helyeselték magatartását. Megjegyezte, hogy ha állásfoglalása nem találkozik választóinak nézetével akkor kész mandátumát letenni. Talán *Világhy Gyula* tartott a múlt héten értekezletet s megígérte, hogy a ki-egyezsérről és politikai viszonyokról máskor fog beszélni. Tehát várakozó állásba helyezkedett s várja az időt, hogy miként lesz jobb nyilatkozni.

— **A vadászászlóalj áthelyezése.** A Komáromban állomásozó cs. és kir. 19. sz. vadászászlóaljat Klagenfurtba helyezték át. A zászlóalj jövő tavasszal foglalja el új állomáshelyét.

— **Olcsóbb lesz a hus.** Ez egyszer igazán Komáromban s nem Kutyinban történt meg az a csoda, hogy a mészáros urak leszálltak a hus árával, s pedig horribilis összeggel kilónként 4 mondd négy kemény krajczárokkal. Képzelted jámbor fogyasztó közönség, mennyivel szállhatott le a marha ára, a mikor a mészáros urak olyan nagy-
lelkűen saját jószántukból leszállították profitjukat.

— **Névmagyarostás.** *Hrostyel Gyula* ácsi illetőségű lakos családi nevének „*Erdély*”-re: *kiskoru Fleischmann Izidor* és *Sándor* családi nevének pedig „*Faragó*”-ra történt változtatását a m. kir. belügyminiszter megengedte.

— **A reformáció ünnepe.** Mint minden évben úgy az idén is kegyelettel ünnepelte meg a ref. egyház és Református Ifjúsági Egyesület a reformáció évforduló napját esti-törtökön. Reggel 8 órakor a ref. templomban volt alkalmi isteni tisztelet, az ünnepi beszédet *Besse Lajos* püspöki titkár mondotta. Este 6 órakor a kollegium nagytermében a ref. ifjúsági egyesület tartotta meg a reformáció ünnepét, a melyen igen szép számú közönség vett részt. Az alkalmi imát *Antal Gábor* püspök mondotta, majd lebilincselő s mély hatást keltett emlékbeszédet tartott. Ezután *Téglás János* szavalta el *Sántha Károly* „*Kereszt alatt*” című költeményét *Fülöp Zsigmond* alkalmi felolvasást tartott, az ifjúsági énekkar pedig a gályarabok énekét érekelte el igen szépen, végül *Kozma Lajos* szavalta el *Osvald Kálmán*nak „*A reformátorok szelleméhez*” című költeményét. Az ünnepélyt a XC. zsoltár elénekése zárta be.

— **Kinevezés a vármegyénél.** *Kálmán Rudolf* főispán a kedden megtartott vármegyei őszi rendes közgyűlésen *Csányi Lászlót* tiszteletbeli aljegyzővé nevezte ki.

* **Végre** nem szorultunk már rá, hogy mesterségesen előállított szénsavat használjunk. A *Buziásfürdőn* létesített nagyszabású szénsavművek természetes, vegyileg legtisztább szénsavat bármely mennyiségben kártellen kívül szállítanak a világhírű *buziásfürdői* természetes szénsavas forrásokból.

B. B. B. Közismert tény s az ország minden részében el van ismerve alanti motto, a mely a kimutatott fényes eredmény által bebizonyosodott. Rövid időn belül a 602.000 koronás nagy jutalomdíjon kívül a nagy főnyereményt 200.000 koronát, 70.000, kétszer a 60.000, 50.000 és 40.000 koronát, tehát egy millió koronán telüli összeget fizetett ki a fenti Bankház a szerencsés vevőknek. Ezen fényes eredményt más főelárusító kimutatni nem képes. Jogosult tehát azoknak eljárása, kik sorsjegyeiket a legközelebbi I-ső osztályu huzásra (XXI. sorsjáték) huzás november 21 és 23-án, a *Bankó Banknál* Budapest, *Andrássy-ut 60.* beszerzik, mert ezáltal maguk is meggyőződést szerezhetnek arról, hogy a legigazabb motto: *Bankó sorsjegye Bankó!*

711. sz.
1907. mhp.

Felelős szerkesztő: **A lapkiadótulajdonos.**
Nyomatta a kiadótulajdonos: **Pannónia könyvnyomda**

Nyereg olcsó áron eladó,
Rihards W. Tata
Nirtig ház.

45 év óta fenálló pékség újonnan felépült házban 2 keme-
czével **azonnal kiadó** esetleg
eladó **Kaufman Mór**nál.

Komáromi kerületi munkásbiztosító pénztártól.

HIRDETMÉNY.

Az 1907. évi. XIX. t. életbe lépte folytán az orvosi kar a pénztáraknál élvezett fizetésüket a teljesített működésük fejében kevésnek találták és az orvosszövetség határozata folytán kimondották, hogy jövőben nőtlen tagokat 6, nős tagokat 9 korona évi díjazásért hajlandók kezelni, e végből a Komárom városi és vármegyei orvosi kar megbízottjai a komáromi ker. munkásbiztosító pénztár megbízottjaival tárgyalásokat folytattak, amely tárgyalások azonban eredményre nem vezettek, annál is inkább, mert a pénztár az orvosi kar által támasztott követeléseket annélkül, hogy ez által a pénztár nagy meg-
rázkodtatást ne szenvedne, nem teljesíthette, különben is az orvoskérdés végleges rendezését a törvény és rendelet értelmében az országos munkásbeteg-
segélyező és balesetbiztosító pénztár tartotta fenn, magának, amely már a közel napokban fog megalakulni.

Az orvosi kar ezen eredménytelen tárgyalások után néhány aláírással ellátott átiratban a pénztár tudomására hozta, hogy folyó évi november 1-ével a pénztári tagok kezelését beszüntetik.

Ezzel szemben szüksége merült fel annak, hogy a tagjaink érdekeit megvédjük és ideiglenesen a következő intézkedéseket hozzuk a pénztári tagok tudomására.

A beteg pénztári tagok részére **addig mig orvosokkal egyezség nem jön létre** e tekintetben az országos pénztár másképp nem intézkedik, **kétszeres táppénzt fizet pénztárunk és ezen összegből fizetik a tagok az orvost és gyógyszer**, megbetegedésüket ott, hol a pénztárnak bizalmi férfia van, **a bizalmi férfinál jelentik be**, aki a betegségi idő tartamát igazolni fogja és **ezen igazolvány fog szolgálni utalványul**, ott ahol bizalmi férfi nincs, a **községi előljáróság**, esetleg két szomszédal kell igazolni a betegségi idő tartamát. A családtagok ép ily módon kezelhetők, azok részére orvosi díj fizethetése végett egyszeres táppénzt folyósítunk esetleg kórházi ápolásban részesítjük a tagokat.

A tagok feltétlen érdeke, hogy a pénztárt nehéz helyzetében támogassák, amely viszás állapot megszűnése valószínű, hogy a legrövidebb idő kérdése. E helyütt tehát arra kérjük a tagokat, hogy maguk is ellenőrzést gyakoroljanak, hogy csak olyan tagok részesüljenek eme segélyekben, kiknek erre szükségük és igényük van.

Komárom, 1907. október 27-én.

A komáromi ker. munkásbiztosító pénztár igazgatósága nevében:

Dörnhöfer Károly

igazgató.

Markovits Gyula

elnök.

Hirdetmény.

Ezenneki közhírré tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közgei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XXI. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főarúsítóknak árusítás végett kiadatnak.

Az I. osztály huzása **1907. november hó 21 és 23-án** tartatik meg. A huzások a **Magyar királyi állami ellenőrző hatóság** és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a huzási terem-
ben. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítójánál kaphatók.
Budapest, 1907. évi október hó 27-én.

Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Lukács. Hazay.

Varró gépek
Singer
Kayser
Gritzner
Central bobbin
Adria karikahajos
varró gépek
részletfizetésre kaphatók
SPITZER ADOLF és Társánál
Kossuth-tér és Jókai-u. sarkán.

Értesítés.

Van szerencsém értesíteni a t. építő közönséget miszerint elváltak új épületeknek teljes elkészítését, javításokat, valamint tervek, és költségvetések, készítését, a legjutányosab árakért, *felelőség mellett.*

Az építő közönség b. pártolását kérve maradtam

tisztelettel

Kürthy Lajos

Képesített kőműves mester és építési vállalkozó.
Komárom Viz-utca 16.

Asztalos

szakmába vágó portál épület, és butor munkák elkészítésére ajánlkozik. Javításokat elfogad.

KRAUSZ EMIL

asztalos mester. Komárom, Stark ház.
Olcsó árak! Pontos és szolid kiszolgálással!

Ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja
1904. St. LOUIS Grand Prix.

Külföldi utazáson kérjen mindenütt Szt.-Lukácsfürdő
Kristály-ásványvizet!

legyen mindennapi itald!

Természetes hydrokarbonátos ásványvíz-forrás, mely szénssavval telített. Az emésztés elősegítő pompás asztali ital. Vidékre és külföldre díjmentes szállítás. Kérjen árjegyzést a

Szt.-Lukácsfürdő Kútvállalattól Budán.

Aki

állást keres,
állást akar betölteni,
lakást keres,
lakást, birtok, pinózt akar bére adni
házat birtokot venni vagy átadni akar
bármit bérelni vagy bére adni akar,
cselédet keres,
bármit bármely rovatban jutányosan

őhajt közlteni, az „APRÓ HIRDETÉSEK” vagy nagy hirdetések között, akár a NYILTTÉR rovatban, a „Hírek” között vagy „Hírek” után, az bizalommal fordulhat a legjobb hírnévnek örvendő

SCHWARZ JÓZSEF

központi hirdető irodájához
VI. Andrassy-ut 7.

Biztos könnyű kereset, a legjobb gyors kötőgépeket előállítja az **Első magyar kötőgépgyár** Budapest, Kemenes-u. 6. v. gyártmányunk felülmulja az összes külföldi készítményeket. Képviselek mindenütt felvételnek.

TAKÁCS-féle gyomorsó

egyedül biztos hatású szer makacs gyomorbajoknál, ára 9 korona. — Nagy jövedelem marad a gazda kezében, ha apró szárnyasai elhullását megakadályozza, ezt csak a

BAROMFI-TINKTURA

használata által éri el, ára 90 fillér. — Kik sémérbajban szenvednek, azok használják a

folyékony eczetszappant

amely kitűnő gyógyszernek bizonyult számos esetben K. 129

Takács István „Mátyás Király” gyógytár
CINKOTA. (Budepest mellett.)

Komáromi Kálmán és Társa

építő mesterek

sírkőraktára

Temető sor 27. a róm. kath. temető bejáratával szemben.

Dús raktár úgy hazai mint külföldi sírkövekben.

Olcsó árak.

Nagy választék

Eladó. Rozsa-utca 6 szám alatt 4 lakásból álló ház. —

Császárfürdő BUDAPESTEN. Nyári és téli gyógyhely a magyar irtalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénes hévízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes szappanfűdők, uszodák, török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénssavas- és villamosvíz-fürdők. Ivók, és belégzési kúra. 200 kényelmes lakosztoba. Szolid kezelési jutányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve.

Az igazgatóság

LOKOMOBILOK, GŐZCSÉPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK, ARATÓGÉPEK, TALAJMÍVELŐ ESZKÖZÖK, TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

KIVÁNATRA SZÍVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSEGVETÉST.

MAGYAR KÉRESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYARANAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST

Spitzer Adolf és Társa BUTOR áruháza

Rendkívüli nagy kedvezmények. Szolid készítmények.

Komárom,

Kossuth-tér és

Mérsékelt árak.

Kedvező fizetési feltételek. Jókai-utca sarok.

Muschong-buziásfürdői

SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve

kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyi
ségi természetes vegyileg legtisztább folyékony

SZÉNSAVAT

a világhírű buziasfürdői szénsavforrásokból szoda-
visgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari
oszlókra **ÖSSZE NEM TÉVESZTENDŐ**
mesterségesen előállított, kevésbé kiadós
szénsavakkal. — Megbízható szigoruan
lelkiismeretes kiszolgálás!

Buziasfürdői ásvány- és gyógyvizek
egy és fél literes üvegekben.

— Szív-, vese- és helygümbölgés utól nem ért gyógyhatás. —
Elsőrendű asztali víz!

Felvitte: Muschong-buziasfürdői szénsavművek és ásványvizek
szétküldési telepe Buziasfürdőn.

Sürgönyözim: Muschong, Buziasfürdő. — Interurban telefon 18. sz.

Csak egy papírt szívunk, ez pedig

ABADIE

SOK PÉNZT!!

kereshetnek 14-20 éves leányok, esetleg asszonyok
is, könnyű otthon is végezhető munkával.

Jelentkezni lehet a

„PANNONIA“ könyvkereskedésben

KOMÁROM, Baross-utca 6. szám.

ÉRTESÍTÉS.

Értesítem a n. é. közönséget, hogy
bármiféle

CSEREPES MUNKÁT

ugymint újmunka, javítás és tetőzetek évi
jókárban tartását a legjutányosabb ár és jótál-
lás mellett vállalok el.

kegyes pártfogást kér

DROSZT JOZSEF

cserepesmester, Mester-utca 6.

Alulírott felhívom a nagy-
rabecsült építő közönség b.
figelmét

építési irodámra.

Komárom-Ujváros | Telephon szám
Igmándi-ut. | 111.
Teljes tisztelettel

Hajagos Andor

építész és okl. építőmester.

Asztalos és Redőny üzlet megnyitás.

Értesítjük a n. é. közönséget,
hogy magyar-utca 10 szám alatt egy
ujjonnan berendezett

épület, portál és butor asztalos műhelyt
nyitottunk.

Műhelyünkben a legjobb minőségű
Esslinger féle gördülőfaredőny, önmű-
ködő vászonreletták, Jaluziak és nap-
ellenzőponyvák készülnek.

Elvállalunk ezenkívül bármily a
szakmába vágó munkát és javítást.

Kiszolgáltatásunk, pontos, szolid és
gyors.

Áraink mérsékelték és olcsók.

Összes munkáinkat jótállás mellett
készítjük.

Meltsók testvérek

Steckenpferd

Liliumtejszappan

Bergmann & Co. gyárától Dresden és
Toschen a/E.

a naponként befolyó elismerő levelek szerint a
leghatásosabb orvossági szappan, szeplők ellen,
valamint egy üde arc és rézsús szin előzésére.

Kapható 80 fillértől minden patikában;
drogeriában, parfümszappan és borbély-üzletekben.

*** Pesti Napló ajándéka.** A Pesti Napló, a magyar napilapoknak ez a Nesztora, évek hosszú sora óta arról híres hogy nemcsak igazán jó, tartalmas és változatos újság, melyet a család minden tagja élvezettel olvashat, hanem minden év karácsonyán nagy fényvel és pompával kiállított értékes ajándékkal is kedveskedik olvasóinak. Egytől egyig olyan ajándékkönyvek voltak ezek, melyek bármelyike értékre nézve egymagában is felért a lap egész előfizetési árával. A Pesti Napló idei ajándéka fényben és pompában felül fogja mulni az összes eddigieket czime „PETŐFI ALBUM”. Javairók fogják megírni a könyv fejezeteit. Tudósok és költők esztétikusok és szépirok alkotják meg bennük Petőfi képét. S a képzőművészet remekelve ábrázolja benne a nagy költő emlékeit Nagyszabású festmények, elsőrangú illusztrációk, kiváló mesterek alkotásai díszítik majd e művet. S a műlapokon kívül a sokszorosító művészet egész sor több-színnyomésú képen fog remekelni. E díszes tartalomhoz méltó lesz a keret. A könyv bekötését a magyar iparművészet elsőrangú mesterére bízzák. Ezt az új páratlan díszű ajándékot megkapja karácsonyra a Pesti Napló állandó előfizetőin kívül minden új előfizető is, aki mostantól kezdve egy évre megszakítás nélkül a Pesti Naplóra előfizet, illetve aki karácsonyig legalább egy félévi díjat befizet és egy további félév előfizetésre magát kötelezi. Az előfizetés fél- és negyedévenként sőt havonta is eszközölhető s kívánatra külön értesítést küld e módokatokra vonatkozólag a Pesti Napló kiadóhivatala Budapesten VI. ker. Andrassy-ut 27. sz.

Kérje ingyen

és bérmentve magyar nyelvű, gazdagon illusztrált fűrészeket 3000-nél több rajzzal, mindennemű nikkellest- és aranyórák, valamint mindennemű szolid arany és ezüst áruk, hangszerek, aczél- és bőrárak stb.-ről eredeti gyári árban.

Nikkel remontoir óra K 3.—
System Roskopf patent óra K 4.—
Svájci eredeti system Roskopf pt. K 5.—
Bejegyzett „Sas Roskopf” nik. r. K 7.—
Ezüst remontoir óra Glória műv. K 8.40
Ezüst remontoir óra dupla fedél. K 12.50
Ébresztőóra K 2.90. Konyhaóra K 3.—
Schwarzvaldióra K 2.80. Kakuk K 3.50
Minden óráért 3 évi írásbeli jótállás. —
Nincsen kecsázat! Bocsérítés megengedve vagy a pénz vissza!

KONRAD JÁNOS
cs. és kir. udvari szállító első őrágyára,
Brux 1247 szám. (Csehország)

Kerestetik egy kerületi képviselő egy igen jól bevezetett cikk részére jutalék és fix fizetéssel, kevés ovadék megkivántatik. Írásbeli ajánlatok S jelge alatt Postrestante.

KALOGÉN
BRÁZAY SÓBORSZESZ
FOGKRÉM A LEGJOBB ★★

Magyar otthon. Tisztelt olvasóink becses figyelmébe ajánljuk a Budapesten VIII., Főherceg Sándor-utca 30. sz. alatt levő Magyar Otthon Penziót. Mérsékelt árban elegánsan butorozott, különbejáratú szobákat lehet ott bérelni s esetleg teljes ellátás is kapható. Csoporthoz jelentkezőknek megfelelő kedvezmény. Szigorúan családi otthon

TÖRÖK szerencséje ÖRÖK

Felülmulhatatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt **32 millió koronánál több nyereményt** fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; ezek között a két legnagyobb nyereményt és pedig:

kétszer a nagy jutalmat, a **600.000** koronás főnyereményt, a legnagyobb **100.000** koronás főnyereményt,

továbbá 6 a 100.000, 4 a 90.000, 3 a 80.000, 2 a 70.000, 5 a 60.000, több 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 és ezeken kívül számtalan 10.000, 5.000, 3.000, 2.000, 1.000, 500 koronás és egyéb nyereményt.

Ennelfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 21-ik új magyar osztálysorsjátékában rövid 5 hónap alatt összesen **16 millió 457.000** korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

A hónap melyik napján született?

Rendeljen nálunk oly sorsjegyszámot, mely születésnapja, vagy azon nap mellett van jegyezve, a melyen különös eseményeknek volt részese.

Nap	Sorsjegy száma	Nap	Sorsjegy száma	Nap	Sorsjegy száma	Nap	Sorsjegy száma	Nap	Sorsjegy száma	Nap	Sorsjegy száma
1	101493	7	93181	12	109668	17	67841	21	111015	27	101429
2	92717	8	101499	13	93401	18	109677	23	41795	28	91425
3	109701	9	36818	14	107392	19	3071	24	107395	29	105033
4	92153	10	106749	15	105328	20	73010	25	93186	30	4689
5	111057	11	92701	16	6990	21	100923	26	106118	31	109840
6	4938										

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

1/4 eredeti sorsjegy 1 kor. 50 fill.; 1/4 eredeti sorsjegy 3 kor. — fill.
1/2 " " 6 kor. — fill.; 1/2 " " 12 kor. — fill.

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb folyó évi november hó 21-ig, hozzánk bizalommal beküldeni, miután szerencse-sorsjegyeink igen keresett és gyorsan elfogynak és az első osztály húzása már folyó évi november hó 21. és 23-án lesz.

TÖRÖK A. és TSA

Bankház K.-T. Budapest.

Sürgönyezim: Törökék Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjátéküzlete.

Főáruházunk osztálysorsjátéküzletei: I. Központ: Szervita-tér 3/a saját palotánkban.
II. Fiók: Váci-körút 4/a. III. Fiók: Teréz-körút 46/a.

Megszabadul a gondoktól

ha egy szórakoztató hangszert hozat magának

Wagner

a „HANGSZER-KIRÁLY”-tól
Bpest, VIII. József-körút 15/v. sz.
Telefon 67-85.

Több polgári zenekar, számos zeneiskola és a fővárosi hadsere szállítója. —
Magyarország legnagyobb hangszer-áruháza különlegességi hangszerekben. —

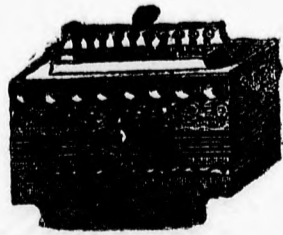
Harmonika tapsantókkal és csörgőkkel.

Ezen hangszer olyannyira széleskörű és eredeti, hogy mindenhol kedvelik. Készenlétségű csinos szekrényben 10 billentyű, szabadalmazott nickel sarokvédővel, háromszoros erős hangokkal, dupla fuvó és kapcsolókkal, szabadalmazott tapsantókkal és csörgőkisérlettel, melyek az indulóknál és csárdásoknál jutnak érvényre. Ara magyar önkéntesek iszkval és magyar dalokkal együtt 12 K.

Uj! „FUVÓORGONA” Uj!

Ezen hangszeren 10 K 1 óra alatt megtanulhat játszani 4000 hangon, 12 cm. esélű, csontbillentyűvel, koméval szekrényben, 17 ujjal és 17 diafónnal, iszkvalával díszítve együtt ára csak 8 Korona.

Wagner-harmonikák, elismert jó hanggal 2.50, 3, 4, 5, 6, 8 forint és feljebb. Wagner-hegedű 3, 4, 5, 6, 8 forint és feljebb. Wagner-fuvola 2, 3, 4, 5, 7 forint és feljebb. Harmonikumok iskola-, templomi és hási használatra alkalmi vételárban. Az összes zenekari-, iskola és egyéb más hangszerek olcsóbb árban és jobb minőségben mint bárhol. —
Képes hangszer-árjegyzék ingyen. —

Fizessünk elő,

Komárom legszókimondóbb legfrisebben
értésült, független, valódi 48-as érzelmű
politikai hetilapjára a

Komárom és Vidékére

Előfizetési ár: Egy hóra 50 fillér.

Hirdessünk a Komárom és Vidékében.
mert a „Komárom és Vidéke“ minden
példányát több mint 20.000 ember olvassa.

Minden hirdetés okvetlen célra vezet.

A hirdetési árak nagyon jutányossak

Tessék ajánlatot kérni.

